Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (šiesta komora)

zo 7. júla 2017*

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika — Reštriktívne opatrenia prijaté s ohľadom na situáciu na Ukrajine — Zmrazenie finančných prostriedkov — Zoznam osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa uplatňuje zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov — Ponechanie mena žalobcu v zozname — Povinnosť odôvodnenia — Právo na obhajobu — Právo vlastniť majetok — Právo vykonávať hospodársku činnosť — Proporcionalita — Zneužitie právomoci — Zásada riadnej správy vecí verejných — Zjavne nesprávne posúdenie“

Vo veci T-215/15,

Mykola Janovyč Azarov, bydliskom v Kyjeve (Ukrajina), v zastúpení: G. Lansky a A. Egger, advokáti,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: J.-P. Hix a F. Naert, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh založený na článku 263 ZFEÚ a smerujúci k zrušeniu rozhodnutia Rady (SZBP) 2015/364 z 5. marca 2015, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/119/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 25), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) 2015/357 z 5. marca 2015, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 208/2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 1), v rozsahu, v akom tieto akty ponechávajú meno žalobcu v zozname osôb, na ktoré sa vzťahujú dotknuté reštriktívne opatrenia,

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora),

v zložení: predseda komory G. Berardis (spravodajca), sudcovia D. Spielmann a Z. Csehi,

tajomník: S. Bukšek Tomac, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. decembra 2016,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Žalobca Mykola Janovyč Azarov bol predsedom vlády Ukrajiny od 11. marca 2010 do 28. januára 2014.

2 Táto vec patrí do kontextu vecí týkajúcich sa reštriktívnych opatrení prijatých s ohľadom na situáciu na Ukrajine po potlačení demonštrácií na Námestí nezávislosti v Kyjeve (Ukrajina) vo februári 2014.

3 Dňa 5. marca 2014 prijala Rada Európskej únie rozhodnutie 2014/119/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 26). V ten istý deň Rada prijala nariadenie (EÚ) č. 208/2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 1) (ďalej len spoločne „akty z marca 2014“).

4 Článok 1 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2014/119 stanovuje:

„1. Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria osobám identifikovaným ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a osobám zodpovedným za porušovanie ľudských práv na Ukrajine, a fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú s nimi spriaznené, uvedeným v prílohe, ako aj všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú vo vlastníctve takýchto osôb, subjektov alebo orgánov, v ich držbe alebo pod ich kontrolou.

2. Fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom uvedeným v prílohe sa priamo ani nepriamo nesprístupnia žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje, a to ani v ich prospech.“

5 Spôsoby uvedeného zmrazenia finančných prostriedkov sú stanovené v ďalších odsekoch toho istého článku.

6 Nariadenie č. 208/2014 vyžaduje v súlade s rozhodnutím 2014/119 prijatie opatrení na zmrazenie finančných prostriedkov a definuje spôsoby tohto zmrazenia v podstate rovnakým spôsobom ako uvedené rozhodnutie.

7 Mená osôb, na ktoré sa vzťahujú akty z marca 2014, sú uvedené v rovnakom zozname, ktorý sa nachádza v prílohe rozhodnutia 2014/119 a v prílohe I nariadenia č. 208/2014 (ďalej len „zoznam“) spolu najmä s odôvodnením ich zápisu.

8 Meno žalobcu sa nachádza v zozname spolu s informáciami o totožnosti v znení „predseda vlády Ukrajiny do januára 2014“ a s týmto odôvodnením:

„Osoba, proti ktorej sa na Ukrajine vedie vyšetrovanie pre účasť na trestných činoch v súvislosti so spreneverou ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a ich protiprávnym prevodom mimo Ukrajinu.“

9 Dňa 6. marca 2014 Rada v *Úradnom vestníku Európskej únie* uverejnila oznámenie určené osobám, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia ustanovené v rozhodnutí 2014/119 a v nariadení č. 208/2014 (Ú. v. EÚ C 66, 2014, s. 1). Podľa tohto oznámenia „dotknuté osoby môžu predložiť Rade spolu s podpornou dokumentáciou žiadosť o prehodnotenie rozhodnutia zaradiť ich na… zoznamy“.

10 Žalobca podal 12. mája 2014 žalobu, v ktorej sa domáhal zrušenia rozhodnutia 2014/119, ako aj nariadenia č. 208/2014. Táto žaloba bola v kancelárii Všeobecného súdu zapísaná pod spisovou značkou T-331/14.

11 Dňa 29. januára 2015 prijala Rada rozhodnutie (SZBP) 2015/143, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 16), a nariadenie (EÚ) 2015/138, ktorým sa mení nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 1) (spoločne ďalej len „akty z januára 2015“).

12 Rozhodnutie 2015/143 spresnilo od 31. januára 2015 kritériá označenia osôb, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov. Článok 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119 bol konkrétne nahradený týmto textom:

„1. Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria osobám identifikovaným ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a osoby zodpovedné za porušovanie ľudských práv na Ukrajine, a fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú s nimi spriaznené, uvedeným v prílohe, ako aj všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú vo vlastníctve takýchto osôb, subjektov alebo orgánov, v ich držbe alebo pod ich kontrolou.

Na účely tohto rozhodnutia patria medzi osoby identifikované ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov osoby, proti ktorým vedú ukrajinské orgány vyšetrovanie z dôvodu:

a) sprenevery ukrajinských verejných finančných prostriedkov alebo aktív alebo spolupáchateľstva pri takejto sprenevere, alebo

b) zneužívania právomoci verejného činiteľa s cieľom získať pre seba alebo tretiu stranu neoprávnenú výhodu a tým spôsobiť škodu, pokiaľ ide o ukrajinské verejné finančné prostriedky alebo aktíva, alebo spolupáchateľstva pri takomto zneužívaní.“

13 Nariadenie 2015/138 zmenilo a doplnilo nariadenie č. 208/2014 podľa rozhodnutia 2015/143.

14 Listom z 2. februára 2015 Rada informovala žalobcu o svojom zámere ponechať reštriktívne opatrenia proti nemu v platnosti a zaslala mu [*dôverné*] [1] list označený dátumom 10. október 2014 (ďalej len „list z 10. októbra 2014“), v ktorom ho informovala o možnosti predložiť pripomienky. Žalobca svoje pripomienky uviedol v liste z 18. februára 2015.

15 Rada prijala 5. marca 2015 rozhodnutie (SZBP) 2015/364, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 25), a vykonávacie nariadenie (EÚ) 2015/357, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 1) (spoločne ďalej len „napadnuté akty“).

16 Rozhodnutie 2015/364 zmenilo článok 5 rozhodnutia 2014/119 tak, že predĺžilo reštriktívne opatrenia voči žalobcovi do 6. marca 2016. Zoznam bol následne nahradený podľa napadnutých aktov.

17 V nadväznosti na uvedené zmeny bolo meno žalobcu ponechané v zozname s informáciou o totožnosti v znení „predseda vlády Ukrajiny do januára 2014“ a s týmto novým odôvodnením:

„Osoba, voči ktorej ukrajinské orgány vedú trestné konanie za spreneveru verejných finančných prostriedkov alebo aktív.“

18 Listom zo 6. marca 2015 Rada informovala žalobcu o ponechaní reštriktívnych opatrení, ktoré sa ho týkajú, v platnosti.

1 — Utajené dôverné údaje.

Udalosti, ktoré nasledovali po podaní žaloby

19 Všeobecný súd rozsudkom z 28. januára 2016, Azarov/Rada (T-331/14, EU:T:2016:49), zrušil rozhodnutie 2014/119 a nariadenie č. 208/2014 v rozsahu, v akom sa týkali žalobcu.

20 Rada prijala 4. marca 2016 rozhodnutie (SZBP) 2016/318, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 60, 2016, s. 76), a vykonávacie nariadenie (EÚ) 2016/311, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 60, 2016, s. 1). Tieto akty predĺžili reštriktívne opatrenia, najmä pokiaľ ide o žalobcu, a to do 6. marca 2017.

21 Rozhodnutie 2016/318 a vykonávacie nariadenie 2016/311 sú predmetom novej žaloby, ktorú žalobca podal na Všeobecný súd 27. apríla 2016 (vec T-190/16, Azarov/Rada).

Konanie a návrhy účastníkov konania

22 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 29. apríla 2015 podal žalobca žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Okrem toho žalobca podal návrh na prejednanie veci v skrátenom konaní na základe článku 76a Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991.

23 Rozhodnutím z 28. mája 2015 Všeobecný súd (deviata komora) návrh na prejednanie veci v skrátenom konaní zamietol.

24 Dňa 7. júla 2015 predložila Rada svoje vyjadrenie k žalobe. Dňa 8. júla 2015 tiež predložila odôvodnený návrh v súlade s článkom 66 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, v ktorom žiadala, aby obsah niektorých dokumentov priložených k vyjadreniu k žalobe nebol citovaný v dokumentoch patriacich k tejto veci, ku ktorým má prístup verejnosť. Žalobca k návrhu na dôverné zaobchádzanie podal námietky.

25 Dňa 27. augusta 2015 predložil žalobca repliku a Rada predložila 12. októbra 2015 dupliku.

26 Rada podala 14. októbra 2015 odôvodnený návrh v súlade s článkom 66 rokovacieho poriadku, v ktorom žiadala, aby obsah prílohy k žalobe a prílohy k duplike nebol uvedený v dokumentoch patriacich k tejto veci, ku ktorým má prístup verejnosť.

27 Keďže zloženie komôr Všeobecného súdu sa zmenilo, sudca spravodajca bol pridelený do šiestej komory, ktorej bola v dôsledku toho predmetná vec pridelená.

28 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (šiesta komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania.

29 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 15. decembra 2016.

30 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil napadnuté akty v rozsahu, v akom sa ho týkajú,

— nariadil určité opatrenia na zabezpečenie priebehu konania,

— uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania.

31 Rada navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— subsidiárne vyhlásil, že účinky rozhodnutia 2015/364 sú zachované do nadobudnutia účinnosti čiastočného zrušenia vykonávacieho nariadenia 2015/357,

— uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

32 Na podporu svojej žaloby žalobca uvádza päť žalobných dôvodov, ktoré po prvé vychádzajú z porušenia povinnosti odôvodnenia, po druhé z porušenia základných práv, po tretie zo zneužitia právomoci, po štvrté z porušenia zásady riadnej správy vecí verejných a po piate zo zjavne nesprávneho posúdenia.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia

33 Podľa žalobcu rozhodnutie Rady zachovať jeho meno v zozname nie je odôvodnené. Najmä informácie týkajúce sa „dôvodov zápisu“ nevysvetľujú ani konkrétne a osobitné dôvody, ani právne a skutkové okolnosti, ktoré viedli k prijatiu napadnutých aktov, a nespĺňajú tak požiadavky stanovené v judikatúre týkajúce sa odôvodnenia a rešpektovania práva na obhajobu. Okrem toho skutočnosť, že Rada uvedené dôvody neoznámila ani v čase prijatia reštriktívnych opatrení, ani po ich prijatí, hneď ako to bolo možné, predstavuje porušenie článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

34 Žalobca tiež tvrdí, že dôvody napadnutých aktov, ktoré poukazujú na to, že sa proti nemu „vedie trestné konanie“, nie sú pravdivé, keďže trestné konanie, ktoré sa proti nemu vedie, je len v počiatočnom štádiu. Okrem toho výhrada voči žalobcovi, že spreneveril finančné prostriedky, nie je dôvodná. Z dokumentu, z ktorého Rada vychádza, totiž nevyplýva, že skutočnosti, ktoré v ňom sú uvedené, predstavujú spreneveru finančných prostriedkov.

35 Vo svojej replike žalobca okrem iného vytýka Rade, že sa uspokojila s prevzatím údajov z dokumentov od ukrajinských úradov, pričom nevykonala vlastné posúdenie.

36 Rada spochybňuje tvrdenia žalobcu.

37 Podľa článku 296 druhého odseku ZFEÚ „v právnych aktoch sa uvedú odôvodnenia…“.

38 Podľa článku 41 ods. 2 písm. c) Charty, ktorej článok 6 ods. 1 ZEÚ uznal rovnakú právnu silu, akú majú Zmluvy, právo na riadnu správu vecí verejných zahŕňa najmä „povinnosť administratívy odôvodniť svoje rozhodnutia“.

39 Podľa ustálenej judikatúry odôvodnenie vyžadované článkom 296 ZFEÚ a článkom 41 ods. 2 písm. c) Charty musí byť prispôsobené povahe napadnutého aktu a kontextu, v ktorom bol prijatý. Musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá prijala rozhodnutie, umožňujúce dotknutej osobe spoznať dôvody prijatého opatrenia a príslušnému súdnemu orgánu uskutočniť preskúmanie. Požiadavky na odôvodnenie sa musia posudzovať podľa okolností konkrétnej veci (pozri rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 94 a citovanú judikatúru).

40 Nevyžaduje sa, aby sa v odôvodnení špecifikovali všetky príslušné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 ZFEÚ a článku 41 ods. 2 písm. c) Charty, sa má posudzovať nielen podľa jeho znenia, ale aj podľa jeho kontextu, ako aj z celkového pohľadu právnych noriem, ktoré upravujú dotknutú oblasť. Preto na jednej strane akt spôsobujúci ujmu je

dostatočne odôvodnený vtedy, pokiaľ bol prijatý v kontexte, ktorý bol dotknutej osobe známy a ktorý jej umožňuje pochopiť dosah opatrenia prijatého voči nej. Na druhej strane stupeň presnosti odôvodnenia aktu musí byť primeraný materiálnym možnostiam a technickým podmienkam alebo lehote, v ktorých musí byť prijatý (pozri rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 95 a citovanú judikatúru).

41 Predovšetkým by odôvodnenie opatrenia na zmrazenie finančných aktív v zásade nemalo pozostávať iba zo všeobecnej a stereotypnej formulácie. S výhradami uvedenými v bode 40 vyššie musia byť naopak v takomto opatrení uvedené osobitné a konkrétne dôvody, pre ktoré sa Rada domnieva, že predmetná právna úprava sa uplatňuje na dotknutú osobu (pozri rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 96 a citovanú judikatúru).

42 Napokon je potrebné pripomenúť, že povinnosť odôvodniť akt je podstatnou formálnou náležitosťou, ktorú treba odlišovať od otázky opodstatnenosti odôvodnenia súvisiacej so zákonnosťou sporného aktu z meritórneho hľadiska. Odôvodnenie aktu je totiž formálnym vyjadrením dôvodov, na ktorých tento akt spočíva. Pokiaľ sú tieto dôvody chybné, je nimi postihnutá zákonnosť uvedeného aktu z meritórneho hľadiska, ale nie jeho odôvodnenie, ktoré môže byť dostatočné, aj keď obsahuje chybné dôvody (rozsudky z 22. marca 2001, Francúzsko/Komisia, C-17/99, EU:C:2001:178, bod 35, a z 15. novembra 2012, Rada/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, body 60 a 61).

43 V prejednávanej veci treba poukázať na to, že dôvod zápisu mena žalobcu do zoznamu v znení po jeho úprave vykonanej pri ponechaní jeho mena v zozname na základe napadnutých aktov (pozri bod 17 vyššie) je osobitný a konkrétny a vyjadruje skutočnosti, z ktorých uvedené ponechanie v zozname vychádza, teda okolnosť, že ukrajinské orgány proti nemu vedú trestné konanie z dôvodu sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo aktív.

44 Okrem toho ponechanie reštriktívnych opatrení proti žalobcovi v platnosti sa uskutočnilo v kontexte, ktorý žalobca poznal, pričom v rámci korešpondencie s Radou sa oboznámil s listom z 10. októbra 2014, z ktorého táto inštitúcia vychádzala pri ponechaní uvedených opatrení v platnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. novembra 2012, Rada/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, body 53 a 54 a citovanú judikatúru, a zo 6. septembra 2013, Bank Melli Iran/Rada, T-35/10 a T-7/11, EU:T:2013:397, bod 88). V tomto liste sa poukazuje na [*dôverné*]. Okrem toho uvedený kontext zahŕňa aj korešpondenciu medzi žalobcom a Radou v rámci veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 28. januára 2016, Azarov/Rada (T-331/14, EU:T:2016:49).

45 Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je potrebné dospieť k záveru, že napadnuté akty z právneho hľadiska dostatočne uvádzajú právne i skutkové okolnosti, ktoré sú podľa ich autora základom týchto aktov.

46 Tento záver nemožno spochybniť tvrdeniami žalobcu.

47 Po prvé, pokiaľ ide o údajne stereotypnú povahu dôvodu zápisu, je potrebné poukázať na to, že aj keď úvahy uvedené v tomto dôvode sú rovnaké ako úvahy, na základe ktorých boli reštriktívne opatrenia uplatnené na ostatné fyzické osoby uvedené v zozname, týkajú sa konkrétnej situácie žalobcu, proti ktorému sa vedú – z rovnakého dôvodu ako proti ostatným osobám - podľa Rady súdne konania súvisiace s vyšetrovaním sprenevery verejných finančných prostriedkov na Ukrajine (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 115).

48 Po druhé, pokiaľ ide o rozdiel medzi odôvodnením nachádzajúcim sa v napadnutých aktoch a odôvodnením nachádzajúcim sa v aktoch z marca 2014, je nutné konštatovať, že ako zdôrazňuje Rada, odôvodnenie napadnutých aktov je dostatočné, a preto okolnosť, že ostatné akty obsahujú mierne odlišné dôvody, nemôže byť opodstatnením protiprávnosti napadnutých aktov.

49 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že odôvodnenie v napadnutých aktoch sa odchyľuje od skutočností uvedených v liste z 10. októbra 2014, je potrebné konštatovať, že tento list odkazuje na [*dôverné*]. Skutočnosť, že uvedený list odkazuje aj na [*dôverné*], nie je relevantná vzhľadom na údajné porušenie povinnosti odôvodnenia.

50 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu týkajúce sa dôveryhodnosti odôvodnenia, je potrebné konštatovať, že spadajú do oblasti opodstatnenosti odôvodnenia, takže v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 42 vyššie budú preskúmané ďalej v rámci piateho žalobného dôvodu.

51 Vzhľadom na uvedené skutočnosti treba prvý žalobný dôvod zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení základných práv

52 Tento žalobný dôvod je rozdelený do štyroch častí, ktoré sú založené na porušení práva vlastniť majetok, porušení práva vykonávať hospodársku činnosť, neprimeranosti dotknutých reštriktívnych opatrení a porušení práva na obhajobu.

53 Predovšetkým je potrebné preskúmať štvrtú časť založenú na porušení práva na obhajobu a následne časti založené na porušení práva vlastniť majetok, porušení práva vykonávať hospodársku činnosť a neprimeranosti dotknutých reštriktívnych opatrení.

O štvrtej časti založenej na porušení práva na obhajobu

54 Žalobca Rade v podstate vytýka, že porušila jeho právo byť vypočutý, keďže mu oznámila informácie, ktoré neboli dostatočne presné, aby mohol účinne spoznať jej stanovisko k skutočnostiam, ktoré sa mu vytýkali. Konkrétne list z 10. októbra 2014 obsahuje vágne a všeobecné úvahy a nespĺňa požiadavky účinnej súdnej ochrany. Okrem toho Rada nezohľadnila tvrdenia žalobcu, ktorých cieľom bolo preukázať, že sa nemohol dopustiť porušení, ktoré sa mu vytýkajú. Napokon Rada nezohľadnila ani mnohé porušenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“), ktorých sa dopustili ukrajinské orgány.

55 Rada tvrdenia žalobcu spochybňuje.

56 Najprv je potrebné pripomenúť, že základné právo na rešpektovanie práva na obhajobu v priebehu konania pred prijatím reštriktívneho oparenia je výslovne zakotvené v článku 41 ods. 2 písm. a) Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2011, Francúzsko/People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 66).

57 V prípade každého ďalšieho rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov, ktorým sa meno osoby alebo subjektu už zaradeného do zoznamu osôb a subjektov, ktorých finančné prostriedky sú zmrazené, v tomto zozname ponechá, v zásade musia byť pred prijatím takého rozhodnutia dotknutej osobe alebo subjektu oznámené skutočnosti uplatnené proti nim a takisto musí byť dotknutej osobe alebo subjektu poskytnutá možnosť vypočutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2011, Francúzsko/People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 62).

58 Toto právo na predchádzajúce vypočutie treba dodržať, pokiaľ Rada uviedla voči osobe, na ktorú sa vzťahuje reštriktívne opatrenie a ktorej meno sa ponechalo v predmetnom zozname, nové dôkazy (rozsudky z 18. júna 2015, Ipatau/Rada, C-535/14 P, EU:C:2015:407, bod 26, a z 13. septembra 2013, Makhlouf/Rada, T-383/11, EU:T:2013:431, bod 43).

59 V prejednávanej veci je potrebné poukázať na to, že článok 2 ods. 2 a 3 rozhodnutia 2014/119 a článok 14 ods. 2 a 3 nariadenia č. 208/2014 stanovujú, že Rada oznámi svoje rozhodnutie dotknutej fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu vrátane dôvodov zaradenia do zoznamu, a to buď priamo, ak je ich adresa známa, alebo prostredníctvom uverejnenia oznámenia, a poskytne im možnosť predložiť pripomienky. Ak sa predložia pripomienky alebo zásadné nové dôkazy, Rada preskúma svoje rozhodnutie a dotknutú fyzickú alebo právnickú osobu, subjekt alebo orgán informuje. Okrem toho podľa článku 5 tretieho odseku uvedeného rozhodnutia podlieha toto rozhodnutie neustálej revízii a podľa článku 14 ods. 4 nariadenia č. 208/2014 sa zoznam pravidelne aspoň každých 12 mesiacov preskúmava. Napadnuté akty sa zakladajú na pôvodných aktoch z marca 2014 a ich účinkom je predĺženie zmrazenia finančných prostriedkov po uvedenom opätovnom preskúmaní zoznamu Radou.

60 S ohľadom na zásadu vyplývajúcu z judikatúry uvedenú v bode 58 vyššie je v tejto súvislosti potrebné poukázať na to, že keď Rada ponechala meno žalobcu v zozname, uviedla nové dôkazy, ktoré ešte neboli žalobcovi oznámené od vtedy, ako jeho meno bolo prvýkrát zapísané do zoznamu.

61 Odôvodnenie napadnutých aktov totiž po prvé nie je rovnaké ako odôvodnenie prvého zápisu mena žalobcu (pozri body 8 a 17 vyššie). Po druhé Rada vychádza z nových dôkazov, teda z listu z 10. októbra 2014.

62 Rada preto bola povinná vypočuť žalobcu pred prijatím týchto aktov.

63 Zo spisu k veci vyplýva, že Rada listom z 2. februára 2015 najprv upriamila pozornosť žalobcu na skutočnosť, že kritérium označenia bolo na základe aktov z januára 2015 (pozri body 12 a 13 vyššie) pripojených k tomuto listu pozmenené, pričom preskúmala tvrdenia žalobcu, s ktorými bola oboznámená, a následne ho informovala, že má v úmysle ponechať v platnosti reštriktívne opatrenia prijaté proti nemu. Odkázala pritom na list z 10. októbra 2014 pripojený k listu z 2. februára 2015 ako na dôkaz, ktorým bol odôvodnený zápis mena žalobcu na zoznam, a napokon mu dala možnosť predniesť pripomienky. Dňa 18. februára 2015 žalobca skutočne napísal Rade list a predložil jej dodatočné dôkazy na podporu žiadosti o opätovné preskúmanie zápisu jeho mena do zoznamu.

64 Okrem toho hneď po prijatí napadnutých aktov Rada odpovedala v liste zo 6. marca 2015 na pripomienky žalobcu, ktoré formuloval v liste z 18. februára 2015, a odmietla ich. Okrem toho Rada žalobcovi zaslala napadnuté akty a dala mu možnosť predložiť ďalšie pripomienky. Listom z 27. marca 2015 Rada reagovala na žiadosť žalobcu v liste z 9. marca 2015 o prístup k niektorým jej dokumentom.

65 Vzhľadom na tieto okolnosti je potrebné dospieť k záveru, že Rada splnila svoje povinnosti týkajúce sa rešpektovania práva žalobcu na obhajobu v priebehu konania, ktoré viedlo k prijatiu napadnutých aktov. Je totiž nutné konštatovať, že žalobca mal prístup k informáciám a dôkazom, ktoré odôvodňovali ponechanie reštriktívnych opatrení v súvislosti s ním v platnosti, a mal tiež možnosť vo vhodnom čase formulovať pripomienky a podať túto žalobu, pričom mohol na svoju obhajobu uviesť relevantné skutočnosti zo spisu.

66 Tento záver nemôže byť spochybnený ostatnými tvrdeniami žalobcu.

67 Po prvé je potrebné poukázať na to, ako uviedla Rada, že tvrdenia žalobcu týkajúce sa vágnej alebo nedostatočne presnej povahy informácií, ktoré mu boli oznámené, sa týkajú skôr údajného porušenia povinnosti odôvodnenia zo strany Rady. V tejto súvislosti je preto potrebné odkázať na úvahy formulované v rámci posúdenia prvého žalobného dôvodu vyššie.

68 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu týkajúce sa údajného porušenia jeho práva na obhajobu ukrajinskými orgánmi, v súlade s Radou je potrebné uviesť, že žalobca sa nemôže dovolávať údajného porušenia svojich práv ani akéhokoľvek iného porušenia v rámci konaní, ktoré prebiehajú na Ukrajine, s cieľom tvrdiť, že bolo porušené jeho právo na obhajobu v rámci konania, ktoré viedlo Radu

k predĺženiu platnosti dotknutých reštriktívnych opatrení, keďže porušenie práva na obhajobu sa môže vzťahovať len na porušenie jeho práv zo strany inštitúcií Európskej únie. Navyše, pokiaľ ide konkrétne o údajnú protiprávnosť zamietnutia prístupu k spisu, ktorú konštatovalo rozhodnutie Okresného súdu Pečersk v Kyjeve z 5. marca 2015, stačí konštatovať, že toto súdne rozhodnutie bolo vyhlásené v deň prijatia napadnutých aktov, a preto nemôže mať nijaký vplyv na ich zákonnosť.

69 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie založené na tom, že Rada sa obmedzila na informácie získané [*dôverné*] bez toho, aby požiadala o dodatočné informácie, je s ohľadom na skutočnosti, ktoré jej predložil žalobca, nutné konštatovať, že z takého tvrdenia nevyplýva, že žalobca nemal možnosť predniesť svoje stanovisko, a uvedené tvrdenie preto nemožno klasifikovať tak, že došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

70 Okrem toho, keďže toto tvrdenie sa má chápať tak, že v podstate poukazuje na zjavne nesprávne posúdenie Rady vzhľadom na dôkazy, ktoré mala k dispozícii, je potrebné ho preskúmať v rámci piateho žalobného dôvodu uvedeného nižšie.

71 So zreteľom na vyššie uvedené treba štvrtú časť druhého žalobného dôvodu zamietnuť.

O prvej časti založenej na porušení práva vlastniť majetok

72 Žalobca sa domnieva, že napadnuté akty narušujú jeho právo vlastniť majetok zakotvené v článku 17 ods. 1 Charty. Podľa neho zmrazenie finančných aktív, ktoré sa na neho vzťahuje, sa rovná faktickému vyvlastneniu, čo napokon vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Obmedzenia, ktoré stanovili napadnuté akty a ktoré spočívajú len na tvrdeniach, boli prijaté bez procesných záruk stanovených právom Únie. Podľa žalobcu Rada nepreukázala, že v čase prijatia napadnutých aktov bol žalobca už stíhaný kvôli skutočnostiam uvedeným v dôvodoch zápisu. Obmedzenie práva žalobcu vlastniť majetok preto nemožno považovať za „ustanovené zákonom“ v zmysle článku 52 ods. 1 Charty. Okrem toho Rada nepreukázala splnenie podmienok, ktoré by umožnili odôvodniť zásah do základných práv.

73 Rada tvrdenia žalobcu spochybňuje.

74 Podľa článku 17 ods. 1 Charty:

„Každý má právo vlastniť svoj oprávnene nadobudnutý majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkázať ho. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, s výnimkou verejného záujmu, v prípadoch a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon, pričom musí byť včas vyplatená spravodlivá náhrada. Užívanie majetku môže byť upravené zákonom v nevyhnutnej miere v súlade so všeobecným záujmom.“

75 Podľa článku 52 ods. 1 Charty akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v Charte musí byť ustanovené zákonom a musí rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd, pričom za predpokladu dodržania zásady proporcionality možno obmedzenia prijať len vtedy, ak sú nevyhnutné a skutočne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo potrebe ochrany práv a slobôd iných.

76 Zmrazenie finančných prostriedkov podľa judikatúry nespochybniteľne obsahuje obmedzenie využívania práva vlastniť majetok (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, bod 358).

77 V prejednávanej veci je pravda, že právo žalobcu vlastniť majetok je obmedzené, keďže nemôže so svojimi finančnými prostriedkami nachádzajúcimi sa na území Únie nakladať bez toho, aby mal osobitné povolenia, pričom mu priamo ani nepriamo nemožno sprístupniť nijaké finančné prostriedky

ani hospodárske zdroje. Keďže účinkom napadnutých aktov bolo predĺženie zmrazenia finančných aktív žalobcu do 6. marca 2016, nevyhnutne až do tohto dátumu obmedzili výkon jeho práva vlastniť majetok.

78 Právo vlastniť majetok, tak ako je chránené článkom 17 ods. 1 Charty, však nie je absolútnou požiadavkou a v dôsledku toho môže byť predmetom obmedzení za podmienok stanovených v článku 52 ods. 1 Charty (pozri rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 195 a citovanú judikatúru).

79 Ako vyplýva z uvedeného článku 52 ods. 1 Charty, aby bolo obmedzenie výkonu tohto práva v súlade s právom Únie, musí spĺňať tri podmienky.

80 Po prvé musí byť obmedzenie „ustanovené zákonom“. Inými slovami, opatrenie musí mať právny základ. Po druhé musí obmedzenie sledovať cieľ všeobecného záujmu, ktorý je ako taký uznaný Úniou. K týmto cieľom patria tie, ktoré sú sledované v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) a sú uvedené v článku 21 ods. 2 ZEÚ. Po tretie nesmie byť obmedzenie neproporcionálne. Na jednej strane musí byť potrebné a primerané sledovanému cieľu. Na druhej strane nesmie byť dotknutá „podstata“, teda obsah predmetného práva alebo slobody (pozri rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, body 197 až 200 a citovanú judikatúru).

81 V prejednávanej veci je splnená každá z týchto troch podmienok.

82 V prvom rade je obmedzenie „ustanovené zákonom“, pretože ponechanie mena žalobcu v zozname zodpovedá kritériu zápisu, ktoré bolo pôvodne stanovené v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, ktorý bol zmenený a doplnený rozhodnutím 2015/143, pričom napadnuté akty ho nezmenili, a ktorý odkazuje na existenciu prebiehajúceho trestného konania proti dotknutej osobe z dôvodu sprenevery verejných finančných prostriedkov.

83 V druhom rade je potrebné konštatovať, že napadnuté akty sú v súlade s cieľom stanoveným v článku 21 ods. 2 písm. b) ZEÚ, ako to vyplýva z odôvodnenia 2 rozhodnutia 2014/119, podľa ktorého je cieľom dotknutých reštriktívnych opatrení posilniť a podporiť právny štát na Ukrajine. Tieto akty sa tak zaraďujú do oblasti politiky podpory ukrajinských orgánov, ktorá má napomôcť tak politickej, ako aj hospodárskej stabilizácii Ukrajiny a predovšetkým podporiť orgány tohto štátu v ich boji proti sprenevere verejných finančných prostriedkov.

84 V treťom rade, pokiaľ ide o primeranosť zásahu do práva žalobcu vlastniť majetok, je potrebné pripomenúť, že zásada proporcionality ako všeobecná zásada práva Únie vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie neprekračovali hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou. Preto ak sa ponúka výber medzi viacerými vhodnými opatreniami, treba sa prikloniť k najmenej obmedzujúcemu opatreniu, pričom spôsobené zásahy nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (pozri rozsudok z 5. marca 2015, Ezz a i./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, bod 205 a citovanú judikatúru).

85 Z judikatúry však vyplýva, že zásahy spôsobené reštriktívnymi opatreniami nie sú neproporcionálne vo vzťahu k sledovaným cieľom jednak preto, že sú svojou povahou dočasné a zvrátiteľné, a neohrozujú tak „podstatu“ práva vlastniť majetok, a jednak preto, že sa od nich možno odchýliť, aby sa zabezpečili základné potreby, náklady na právne zastupovanie alebo dokonca mimoriadne výdavky dotknutých osôb (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 209 a citovanú judikatúru).

86 Okrem toho na jednej strane dotknuté reštriktívne opatrenia účinne prispievajú k zisteniu sprenevery verejných finančných prostriedkov na Ukrajine a navyše napomáhajú ich vráteniu, pričom žalobca na druhej strane neuvádza nijaké tvrdenie, ktorým by bolo možné preukázať, že tieto opatrenia nie sú vhodné alebo že na dosiahnutie stanovených cieľov existujú menej obmedzujúce opatrenia.

87 Prvú časť druhého žalobného dôvodu je preto potrebné zamietnuť.

O druhej časti založenej na porušení práva vykonávať hospodársku činnosť

88 Podľa žalobcu napadnuté akty porušujú článok 16 Charty, ktorý zahŕňa slobodu vykonávať hospodársku alebo obchodnú činnosť, zmluvnú slobodu a slobodnú hospodársku súťaž. Keďže tieto akty stanovujú nielen zmrazenie finančných prostriedkov, ale aj všetkých hospodárskych zdrojov, v praxi prakticky znemožňujú výkon podnikateľskej činnosti. Tieto opatrenia sú tiež neprimerané s ohľadom na sledované ciele, pretože v čase prijatia týchto aktov už na Ukrajine nebol ohrozený právny štát a dodržiavanie ľudských práv, a to najmä zo strany žalobcu, ktorý už nezastával politickú funkciu a nachádzal sa v zahraničí.

89 Rada tvrdenia žalobcu spochybňuje.

90 Podľa článku 16 Charty „sloboda podnikania sa uznáva v súlade s právom Únie, vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou“.

91 Z judikatúry vyplýva, že hoci reštriktívne opatrenie môže mať výrazné negatívne dôsledky a významný vplyv na osobný život dotknutej osoby, jeho cieľom je len zmrazenie jeho finančných aktív na preventívnom základe. Bezprostredným cieľom takého opatrenia nie je brániť dotknutej osobe vo výkone zárobkových priemyselných alebo obchodných činností v rámci Únie (pozri rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 253 a citovanú judikatúru). Okrem toho žalobca nepredložil nijaký konkrétny dôkaz o tom, že vykonáva alebo má v úmysle vykonávať hospodársku činnosť v Únii alebo že zmrazenie jeho finančných aktív by poškodilo jeho existujúce hospodárske aktivity.

92 Pokiaľ ide o slobodný výkon hospodárskej činnosti, Súdny dvor v každom prípade rozhodol, že vzhľadom na znenie článku 16 Charty môže byť predmetom rozsiahlej škály zásahov verejnej moci, ktoré môžu vo všeobecnom záujme obmedziť výkon hospodárskej činnosti (pozri rozsudok z 28. novembra 2013, Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 123 a citovanú judikatúru).

93 Za predpokladu, že sporné opatrenia skutočne obmedzujú hospodárske práva, ktorých sa dovoláva žalobca, je v prejednávanej veci po prvé potrebné konštatovať, že takéto obmedzenie stanovené všeobecne záväzným ustanovením v rozhodnutí 2014/119 je ustanovené zákonom (pozri bod 82 vyššie).

94 Po druhé toto obmedzenie zodpovedá cieľu všeobecného záujmu, ktorý sporné opatrenia sledujú (pozri bod 83 vyššie).

95 Po tretie takéto obmedzenie nemožno vo vzťahu k tomuto cieľu považovať za neprimerané. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že žalobca neuvádza nijaký dôkaz, ktorý by mohol spochybniť primeranosť tohto obmedzenia. Najmä netvrdí, že existuje menej obmedzujúce opatrenie, ako je sporné rozhodnutie, ktoré by však bolo vhodné na splnenie cieľov sledovaných napadnutými aktmi (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 257 a citovanú judikatúru).

96 Vzhľadom na uvedené treba druhú časť druhého žalobného dôvodu zamietnuť.

O tretej časti založenej na neprimeranej povahe reštriktívnych opatrení

97 Podľa žalobcu je uloženie reštriktívnych opatrení neprimerané, keďže výška zmrazených finančných aktív je neobmedzená a nemá nijaký vzťah k cieľu uvedených opatrení. V prejednávanej veci totiž nebola určená ani výška štátnych zdrojov, ktorých sa týkalo vytýkané porušenie, ani výška zmrazených finančných aktív alebo hospodárskych zdrojov. Žalobca sa domnieva, že úvahy Rady, ktoré sa týkajú ťažkostí pri vymedzení finančných aktív, nie sú odôvodnené. Napokon pripomína, že Rade prináleží, aby preukázala primeranosť opatrení.

98 Rada tvrdenia žalobcu spochybňuje.

99 Je potrebné pripomenúť, že zásada proporcionality ako všeobecná zásada práva Únie vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie neprekračovali hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou. Preto ak sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, treba sa prikloniť k najmenej obmedzujúcemu opatreniu, pričom spôsobené zásahy nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (pozri rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 205 a citovanú judikatúru).

100 Ako tvrdí správne Rada, je potrebné poukázať na to, že v prípade neexistencie súdneho rozhodnutia o odôvodnenosti obvinení žalobcu na Ukrajine Rada v čase prijatia napadnutých aktov nemohla ani poznať povahu verejných finančných prostriedkov, ktoré boli údajne spreneverené, ani uviesť ich výšku. Nemohla teda rozlíšiť na jednej strane finančné aktíva, ktoré mohli tvoriť súčasť majetku žalobcu pochádzajúceho z takejto sprenevery, a na druhej strane zostávajúce finančné aktíva tvoriace majetok žalobcu. Za týchto okolností Rada nemohla prijať rozhodnutie, ktorým by exemplárne čiastočne zmrazila finančné prostriedky žalobcu.

101 Okrem toho je v tejto súvislosti tiež potrebné poukázať na to, že aj za predpokladu, že žalobca tvrdí, že zmrazenie finančných prostriedkov nie je odôvodnené za hranicou hodnoty údajne sprenevereného majetku, tak ako to vyplýva z informácií, ktoré má k dispozícii Rada, na jednej strane z [*dôverné*] vyplýva len indícia hodnoty finančných aktív, ktoré boli údajne spreneverené, a na druhej strane akýkoľvek pokus, ktorého cieľom je vymedzenie výšky zmrazených finančných prostriedkov, je v praxi mimoriadne ťažký, ako to správne zdôrazňuje Rada, či dokonca nemožný.

102 Ďalej, ako sa pripomína v bode 85 vyššie, jednak sú sporné opatrenia svojou povahou dočasné a zvrátiteľné a neohrozujú tak „podstatu“ práva vlastniť majetok a jednak je možné povoliť odchýlky od nich, aby sa zabezpečili základné potreby, náklady na právne zastupovanie alebo dokonca mimoriadne výdavky dotknutých osôb.

103 Vzhľadom na uvedené skutočnosti treba tretiu časť druhého žalobného dôvodu zamietnuť, a preto je potrebné zamietnuť druhý žalobný dôvod ako celok.

O treťom žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci

104 Žalobca tvrdí, že Rada voči nemu prijala reštriktívne opatrenia bez toho, aby mala k dispozícii dôkazy týkajúce sa skutočností, ktoré odôvodňujú ponechanie jeho mena na zozname. Podľa neho ide o zneužitie právomoci aj vtedy, keď je sledovaný cieľ legitímny, ale výsledok aktu neslúži na dosiahnutie tohto cieľa. Zmrazenie finančných aktív neumožňuje dosiahnuť cieľ posilnenia a podpory právneho štátu a dodržiavania ľudských práv na Ukrajine, a to ani vo všeobecnosti, ani pokiaľ ide konkrétne o žalobcu, pretože pri prijatí napadnutých aktov už nezastával politickú funkciu. Okrem toho ani niekoľko mesiacov po uložení uvedených opatrení ukrajinské orgány nepredložili dôkazy, ktoré by odôvodnili zápis žalobcu do zoznamu. Napokon za okolností v prejednávanej veci dotknuté opatrenia nepomáhajú ukrajinským orgánom získať spreneverené verejné finančné zdroje späť.

105 Rada tvrdenia žalobcu spochybňuje.

106 Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry akt obsahuje vady vyplývajúce zo zneužitia právomoci iba v prípade, ak sa na základe objektívnych, relevantných a zhodujúcich sa dôkazov ukazuje, že bol prijatý výlučne, alebo prinajmenšom v rozhodujúcej miere s úmyslom dosiahnuť iné ako uvádzané ciele alebo vyhnúť sa postupu osobitne predvídanému na riešenie okolností daného prípadu (pozri rozsudok zo 14. októbra 2009, Bank Melli Iran/Rada, T-390/08, EU:T:2009:401, bod 50 a citovanú judikatúru).

107 V prejednávanej veci je potrebné pripomenúť, že akty z marca 2014, tak ako boli pôvodne formulované, a tak ako boli zmenené a doplnené aktmi z januára 2015 a napadnutými aktmi, stanovili reštriktívne opatrenia proti osobám identifikovaným ako zodpovedným za spreneveru finančných prostriedkov, ktoré patrili Ukrajine, s cieľom podporiť tam právny štát.

108 Ako už bolo uvedené v bode 83 vyššie, je potrebné jednak konštatovať, že cieľ, ktorý sleduje rozhodnutie 2014/119, zodpovedá jednému z cieľov formulovaných v článku 21 ods. 2 písm. b) ZEÚ, podľa ktorého Únia vymedzuje a uskutočňuje spoločné politiky a činnosti a pracuje na dosahovaní vysokého stupňa spolupráce vo všetkých oblastiach medzinárodných vzťahov so zámerom okrem iného upevňovať a podporovať demokraciu, právny štát, ľudské práva a zásady medzinárodného práva, a jednak uviesť, že takýto cieľ sa má dosiahnuť prostredníctvom sporných opatrení.

109 Konkrétne sa má takýto cieľ dosiahnuť zmrazením finančných aktív, ktorého pôsobnosť je rovnako ako v prejednávanej veci obmedzená na osoby identifikované ako zodpovedné za spreneveru finančných prostriedkov patriacich Ukrajine a jeho spojencom, teda na osoby, ktorých konanie mohlo obmedziť dobré fungovanie verejných inštitúcií a orgánov, ktoré sú s nimi spojené (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 28. mája 2013, Trabelsi a i./Rada, T-187/11, EU:T:2013:273, bod 92; z 28. mája 2013, Chiboub/Rada, T-188/11, neuverejnený, EU:T:2013:274, bod 53, a z 2. apríla 2014, Ben Ali/Rada, T-133/12, neuverejnený, EU:T:2014:176, bod 70).

110 Žalobca nepreukázal, že Rada prijatím napadnutých aktov alebo aktov z marca 2014, zmenených a doplnených aktmi z januára 2015, sledovala predovšetkým cieľ, ktorý sa líši od posilnenia a podpory právneho štátu na Ukrajine.

111 Po prvé je totiž potrebné v súlade s tvrdením Rady konštatovať, že údajná neexistencia konkrétnych dôkazov, ktoré by odôvodnili ponechanie mena žalobcu v zozname, je irelevantná, keďže otázka, či reštriktívne opatrenia spočívajú na dostatočne pevnom skutkovom základe, nemá nijaký vplyv na otázku, či Rada konala s iným cieľom, ako bol ten, na ktorý poukazovala, alebo či sa pokúšala vyhnúť sa postupu stanovenému na účely prijímania reštriktívnych opatrení.

112 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého cieľ sledovaný napadnutými aktmi, teda posilniť a podporiť právny štát na Ukrajine, nemožno v súvislosti so žalobcom realizovať, pretože v tejto krajine už nezastáva politickú funkciu, je potrebné pripomenúť, že uvedený cieľ zahŕňa aj pomoc ukrajinským orgánom pri znovuzískaní spreneverených finančných prostriedkov, pričom napadnuté akty prispievajú k uskutočneniu tohto cieľa (pozri bod 86 vyššie), a to nezávisle od otázky, či žalobca ešte zastáva politickú funkciu v rámci ukrajinskej vlády.

113 Tretí žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady riadnej správy vecí verejných

114 Žalobca tvrdí, že napadnuté akty porušujú z viacerých hľadísk zásadu riadnej správy vecí verejných zakotvenú v článku 41 Charty. Táto zásada predovšetkým zahŕňa právo byť vypočutý, z čoho vyplýva právo dotknutej osoby, aby bola informovaná o začatí konania a o jeho predmete, ako aj o možnosti

predniesť pripomienky k skutkovým a právnym okolnostiam. To znamená, že príslušný orgán by mal zohľadniť tieto pripomienky pri prijímaní svojho rozhodnutia a akákoľvek výnimka by sa mala vykladať reštriktívne. Právo byť vypočutý teda znamená aj právo na nestranné zaobchádzanie, ktoré by Rade zabránilo ukladať reštriktívne opatrenia na základe jednostranne získaných údajov.

115 Ďalej bolo podľa žalobcu v prejednávanej veci porušené právo na spravodlivé zaobchádzanie, ktoré vyplýva zo zásady riadnej správy vecí verejných, keďže dôvod uvedený na podporu ponechania jeho mena v zozname nemal dostatočnú oporu vo faktoch. Z toho dôvodu nemožno hovoriť o nestrannom postupe, keďže Rada do spisu založila listy pochádzajúce od tretích štátov, a to bez prešetrenia.

116 Napokon žalobca tvrdí, že zásada riadnej správy vecí verejných vyžaduje vážne a dôkladné prešetrenie skutkových okolností, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Okolnosť, že Rada, najmä s ohľadom na dôkazy, ktoré jej boli predložené, neoverila skutkové okolnosti a ukrajinské právo, poukazuje na jej zaujatosť, ako aj na nespravodlivé zaobchádzanie so žalobcom.

117 Rada tvrdenia žalobcu spochybňuje.

118 Je potrebné poukázať na to, že žalobca v rámci tohto žalobného dôvodu uvádza porušenie zásady riadnej správy vecí verejných, pričom poukazuje jednak na súbor práv, ako je právo byť vypočutý, z ktorého vyplýva právo byť informovaný o začatí konania a o jeho predmete, ako aj právo predniesť pripomienky k právnym a skutkovým okolnostiam, a jednak na určité povinnosti, ako je povinnosť správneho orgánu odôvodniť akty, dôkladne zistiť skutkové okolnosti, a tiež povinnosť nestrannosti a spravodlivého zaobchádzania.

119 Na väčšinu údajných porušení týchto práv pritom už žalobca poukázal v rámci prvého a druhého žalobného dôvodu. Vzhľadom na to, že žalobca nepredniesol osobitné tvrdenia, nie je nevyhnutné pristúpiť k opätovnému preskúmaniu týchto výhrad v kontexte tohto žalobného dôvodu.

120 Pokiaľ ide konkrétne o výhradu založenú na údajnom porušení povinnosti nestrannosti a spravodlivého zaobchádzania v rozsahu, v akom ju žalobca zakladá na tvrdení, že uvádzaný dôvod reštriktívnych opatrení „nemá oporu v požadovaných faktoch“, je potrebné spresniť, že jej podstata bude preskúmaná v rámci piateho žalobného dôvodu. V rozsahu, v akom žalobca založil túto výhradu na okolnosti, že Rada „do spisu založila listy pochádzajúce od tretích štátov, a to bez prešetrenia“, je potrebné pripomenúť, že Rada v čase prijatia napadnutých aktov mala k dispozícii list z 10. októbra 2014, ako aj pripomienky žalobcu a že meno žalobcu sa rozhodla ponechať v zozname s ohľadom na tieto dve okolnosti. Rada sa preto nedopustila pochybenia, keď sa na základe uvedených okolností rozhodla ponechať meno žalobcu v zozname. Z judikatúry okrem toho vyplýva, že Rada nie je povinná systematicky viesť vlastné prešetrovanie alebo uskutočniť overovanie s cieľom získať dodatočné spresnenia, keď pri prijímaní reštriktívnych opatrení voči osobám pochádzajúcim z tretích krajín, proti ktorým sa v nich vedie súdne konanie, vychádza zo skutočností získaných od orgánov týchto krajín (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 175).

121 Pokiaľ ide nakoniec o údajné porušenie povinnosti dôkladne zistiť skutkové okolnosti, je potrebné uviesť, že žalobca svoju argumentáciu nepodložil. Táto výhrada sa v rozsahu, v akom ju treba chápať ako kritiku prístupu Rady spočívajúceho v tom, že neuskutočnila dôkladnejšie prešetrenie a uspokojila sa len s listom z 10. októbra 2014, spája s piatym žalobným dôvodom založeným na zjavne nesprávnom posúdení, a preto bude preskúmaná v rámci jeho analýzy.

122 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti treba štvrtý žalobný dôvod zamietnuť.

O piatom žalobnom dôvode založenom na zjavne nesprávnom posúdení

123 Žalobca tvrdí, že Rada sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď rozhodla, že dotknuté reštriktívne opatrenia predĺži na základe listu z 10. októbra 2014, keďže tento list bol len chabým pokusom vykonštruovať zo všetkých dokumentov porušenie, ktoré by bolo možné žalobcovi pripísať.

124 Podľa žalobcu napadnuté akty obsahujú iba veľmi vágne a stručné dôvody. Rada mala predniesť dodatočné a konkrétnejšie informácie a neuspokojiť sa iba s dôvodmi uvedenými v zozname.

125 Žalobca okrem toho poukazuje na viaceré skutočnosti s cieľom preukázať, že sa nedopustil sprenevery verejných finančných prostriedkov z rozpočtu Ukrajiny [*dôverné*].

126 Po prvé tak rozhodnutie [*dôverné*] bolo legálne. Po druhé žalobca ako predseda vlády nemal právomoc, aby sa mohol dopustiť porušenia, z ktorého ho podozrievajú ukrajinské orgány. Z rozsudku nezávislého ukrajinského súdu, ktorý má právnu silu rozhodnutej veci, v každom prípade vyplýva, že použitie štátnych finančných zdrojov na [*dôverné*] bolo legálne. Po tretie v rozsudku Obvodného správneho súdu Kyjev sa predtým konštatovalo, že [*dôverné*]. Nijaké štátne zdroje preto neboli spreneverené. Okrem toho použitie rozpočtových zdrojov v súlade s ich určením potvrdzujú aj samotné dotknuté podniky. Po štvrté neexistovala nijaká tajná dohoda. Po piate Rada nedodržala povinnosti starostlivo overiť, že relevantná ukrajinská právna úprava zabezpečuje ochranu práva žalobcu na obhajobu, ako aj účinnú súdnu ochranu a že zápis jeho mena do zoznamu sa uskutočnil na dostatočne pevnom skutkovom základe.

127 V replike žalobca na úvod tvrdí, že aj za predpokladu, že došlo k [*dôverné*], o čom však Rada nemá dôkaz, nestačí to na splnenie požiadaviek dôkladného prešetrenia skutkových okolností. Rada tým, že poukázala na možnosť žalobcu spochybniť v rámci trestného konania na Ukrajine pravdivosť podozrení voči nemu, poprela možnosť uplatniť zásadu prezumpcie neviny zakotvenú v článku 48 Charty.

128 Okrem toho žalobca trvá na tom, že napriek času, ktorý uplynul od začiatku konania, ukrajinské orgány nepredniesli dôkazy o porušení, z ktorého žalobcu podozrievajú.

129 Ďalej žalobca uvádza, že nemohol predniesť pripomienky na Ukrajine, ako tomu nasvedčujú mnohé súdne rozhodnutia, ktoré uvádza v prílohe.

130 Nakoniec spresňuje, po prvé, že v rozpore s tvrdením Rady nie je dôležité, že súdne rozhodnutie bolo vydané v rámci správneho, a nie trestného konania, keďže význam týchto rozhodnutí spočíva v skutočnosti, že prinášajú právnu odpoveď na skoršie otázky, ktoré vznikli počas trestného konania, a po druhé, že podľa ukrajinského práva majú rozhodnutia prijaté v druhom stupni právnu silu rozhodnutej veci.

131 Rada tvrdenia žalobcu spochybňuje.

132 Na úvod je potrebné uviesť, že od 7. marca 2015 sa na žalobcu vzťahovali nové reštriktívne opatrenia zavedené napadnutými aktmi na základe kritéria zápisu uvedeného v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, tak ako ho spresňuje rozhodnutie 2015/143 (pozri bod 12 vyššie). V tejto súvislosti treba poukázať na to, že rozhodnutie 2015/364 predstavuje autonómne rozhodnutie prijaté Radou po pravidelnej revízii stanovenej v článku 5 treťom odseku rozhodnutia 2014/119.

133 Je tiež nevyhnutné pripomenúť jednak to, že toto kritérium stanovuje, že reštriktívne opatrenia sú prijaté v súvislosti s osobami, ktoré boli „identifikované ako osoby zodpovedné“ za spreneveru ukrajinských verejných finančných prostriedkov alebo aktív, čo zahŕňa aj osoby, „proti ktorým vedú ukrajinské orgány vyšetrovanie“, a jednak to, že ho treba vykladať tak, že sa nevzťahuje abstraktne na

akúkoľvek spreneveru štátnych finančných prostriedkov, ale skôr na spreneveru verejných finančných prostriedkov alebo aktív, ktorá môže ohroziť rešpekt voči právnemu štátu na Ukrajine (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 2016, Kľujev/Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, bod 91).

134 Meno žalobcu bolo na základe napadnutých aktov ponechané v zozname z dôvodu, že žalobca je „osoba, voči ktorej ukrajinské orgány vedú trestné konanie za spreneveru verejných finančných prostriedkov alebo aktív“ (pozri bod 17 vyššie).

135 Na tomto základe je potrebné overiť, či Rada o ponechaní mena žalobcu v zozname na základe napadnutých aktov rozhodla nestranne a spravodlivo vzhľadom na posúdenie dôkazov, ktoré mala k dispozícii, dôvodu, z ktorého toto ponechanie vyplýva, a tiež vyššie uvedeného relevantného kritéria.

136 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci Rada disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o všeobecné kritériá, ktoré treba pri prijímaní reštriktívnych opatrení zohľadniť, účinnosť súdneho preskúmania zaručená v článku 47 Charty vyžaduje, aby sa súd Únie pri preskúmaní zákonnosti dôvodov, o ktoré sa opiera rozhodnutie zapísať meno určitej osoby do zoznamu osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, alebo ho tam ponechať, uistil o tom, že toto rozhodnutie, ktoré má, pokiaľ ide o túto osobu, individuálny dosah, sa opiera o dostatočne pevný skutkový základ. To predpokladá overenie skutočností uvádzaných v zhrnutí dôvodov, o ktoré sa uvedené rozhodnutie opiera, tak, aby súdne preskúmanie nebolo obmedzené len na abstraktné posúdenie pravdepodobnosti uvádzaných dôvodov, ale aby sa týkalo otázky, či sú tieto dôvody, alebo aspoň jeden z nich, ktorý je sám osebe dostatočný na odôvodnenie tohto rozhodnutia, dostatočne presne a konkrétne podložené (pozri rozsudok z 21. apríla 2015, Anbouba/Rada, C-605/13 P, EU:C:2015:248, body 41 a 45 a citovanú judikatúru).

137 Okrem toho z judikatúry týkajúcej sa rozhodnutí o ponechaní mena osoby na zozname osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, vyplýva, že ak dotknutá osoba alebo subjekt predloží pripomienky, pokiaľ ide o odôvodnenie, príslušný orgán Únie musí dôkladne a nestranne preskúmať dôvodnosť uvádzaných tvrdení s prihliadnutím na tieto pripomienky a prípadné skutočnosti, ktoré svedčia v prospech tejto osoby alebo subjektu a ktoré sú k týmto vyjadreniam priložené (pozri rozsudky z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C 595/10 P, EU:C:2013:518, bod 114 a citovanú judikatúru, a z 30. apríla 2015, Al-Chihabi/Rada, T-593/11, EU:T:2015:249, bod 51).

138 Z judikatúry tiež vyplýva, že na posúdenie povahy, spôsobu a intenzity dokazovania, ktoré možno od Rady požadovať, je potrebné zohľadniť povahu a osobitnú pôsobnosť reštriktívnych opatrení, ako aj ich cieľ (pozri rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 59 a citovanú judikatúru).

139 Ako vyplýva z odôvodnení 1 a 2 rozhodnutia 2014/119, toto rozhodnutie spadá do všeobecnejšieho rámca politiky Únie, ktorá smeruje k podpore ukrajinských orgánov a je zameraná na politickú stabilizáciu Ukrajiny. Zodpovedá tak cieľom SZBP, ktoré sú definované najmä v článku 21 ods. 2 písm. b) ZEÚ, podľa ktorého Únia uskutočňuje medzinárodnú spoluprácu s cieľom upevňovať a podporovať demokraciu, právny štát, ľudské práva a zásady medzinárodného práva (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 60 a citovanú judikatúru).

140 Práve v tomto rámci dotknuté reštriktívne opatrenia stanovujú zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov týkajúce sa najmä osôb, ktoré boli „identifikované ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov“. Pomoc pri znovuzískaní týchto prostriedkov totiž umožňuje posilnenie a podporu právneho štátu na Ukrajine.

141 Z toho vyplýva, že dotknuté reštriktívne opatrenia nemajú za cieľ ani sankcionovať odsúdeniahodné konanie, ktorého sa dopustili dotknuté osoby, ani ich naopak odrádzať od toho, aby takto konali. Ich jediným cieľom je umožniť ukrajinským orgánom zistiť spreneveru štátnych finančných prostriedkov,

ku ktorej prišlo, a podporiť možnosť týchto orgánov získať prospech z tejto sprenevery späť. Majú preto výhradne preventívnu povahu (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 62 a citovanú judikatúru).

142 Dotknuté reštriktívne opatrenia, ktoré prijala Rada na základe právomocí vyplývajúcich z článkov 21 a 29 ZEÚ, nemajú trestnú povahu. Nemožno ich preto porovnávať s rozhodnutím súdu členského štátu o zmrazení finančných aktív, ktoré bolo prijaté v rámci uplatniteľného trestného konania a pri dodržaní záruk ponúkaných týmto konaním. Z toho vyplýva, že požiadavky, ktoré musí Rada splniť v oblasti dôkazov podporujúcich zápis mena osoby do zoznamu osôb, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných aktív, nemôžu byť úplne rovnaké ako požiadavky, ktoré musí splniť vnútroštátny súd vo vyššie uvedenom prípade (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 64 a citovanú judikatúru).

143 Je tiež potrebné pripomenúť, že Rada nie je povinná z úradnej moci a systematickým spôsobom vykonávať vlastné prešetrovanie alebo overovanie s cieľom získať dodatočné spresnenia, ak už má k dispozícii dôkazy, ktoré predložili orgány tretej krajiny, aby mohla prijať reštriktívne opatrenia proti osobám, ktoré z tejto krajiny pochádzajú a proti ktorým sa tam vedie súdne konanie (rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 57).

144 V prejednávanej veci je úlohou Rady, aby overila jednak to, do akej miery dokumenty [*dôverné*], z ktorých má v úmysle vychádzať, umožňujú preukázať, že proti žalobcovi vedú ukrajinské orgány trestné konanie pre skutky, ktoré by mohli byť spreneverou štátnych finančných prostriedkov, tak ako sa uvádza v dôvodoch zápisu mena žalobcu do dotknutého zoznamu, ktoré pripomína bod 134 vyššie, a jednak to, či toto konanie dovoľuje kvalifikovať postup žalobcu podľa vyššie uvedeného relevantného kritéria. Len v prípade, že také overovanie k ničomu nevedie, je úlohou Rady v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 137 vyššie uskutočniť dodatočné overenie (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 65 a citovanú judikatúru).

145 Okrem toho v rámci spolupráce, ktorú napadnuté akty upravujú (pozri bod 139 vyššie), v zásade Rade neprináleží, aby sama skúmala a posudzovala presnosť a relevantnosť skutočností, z ktorých ukrajinské orgány vychádzajú pri vedení trestného konania proti žalobcovi z dôvodu skutkov, ktoré možno kvalifikovať ako spreneveru štátnych finančných prostriedkov. Ako bolo totiž uvedené v bode 141 vyššie, prijatím napadnutých aktov sa Rada neusiluje o to, aby sama sankcionovala spreneveru štátnych finančných prostriedkov, ktorú vyšetrujú ukrajinské orgány, ale o zachovanie možnosti týchto orgánov zistiť takúto spreneveru a získať prospech z nej späť. Práve týmto orgánom preto prináleží, aby v rámci uvedených konaní overili skutočnosti, z ktorých vychádzajú, a prípadne z nich vyvodili dôsledky, pokiaľ ide o výsledok týchto konaní (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 66).

146 Tento výklad potvrdzuje judikatúra, z ktorej vyplýva, že Rade neprináleží overovať dôvodnosť vyšetrovania, ktoré sa vzťahuje na dotknutú osobu, ale len dôvodnosť rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov v súvislosti s týmto vyšetrovaním (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 5. marca 2015, Ezz a i./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, bod 77).

147 Je nepochybné, že Rada nemôže za každých okolností potvrdzovať zistenia ukrajinských orgánov [*dôverné*]. Takýto postup by nebol v súlade so zásadou riadnej správy vecí verejných a vo všeobecnosti ani s povinnosťou inštitúcií Únie dodržiavať základné práva v rámci uplatnenia práva Únie v zmysle článku 6 ods. 1 prvého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 51 ods. 1 Charty (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 67).

148 Rade však prináleží, aby podľa okolností danej veci preskúmala potrebu uskutočniť dodatočné overovania a osobitne potrebu požiadať ukrajinské orgány o predloženie dodatočných dôkazov v prípade, že už predložené dôkazy sú nedostatočné alebo nezrozumiteľné. Nemožno totiž vylúčiť, že skutočnosti, s ktorými sa Rada oboznámila buď prostredníctvom ukrajinských orgánov, alebo inak, vyvolajú v tejto inštitúcii pochybnosť o dostatočnej povahe dôkazov, ktoré uvedené orgány už predložili. Okrem toho v rámci možnosti, ktorú musia mať dotknuté osoby a ktorá spočíva v prednesení pripomienok k dôvodom Rady na ponechanie ich mena v dotknutom zozname, môžu tieto osoby uviesť také skutočnosti, či dokonca skutočnosti svedčiace v ich prospech, ktoré vyžadujú dodatočné overovanie zo strany Rady. Konkrétne, aj keď Rade neprináleží, aby nahrádzala ukrajinské súdne orgány pri posudzovaní dôvodnosti trestných konaní [*dôverné*], nemožno vylúčiť, že s ohľadom najmä na pripomienky žalobcu je táto inštitúcia povinná požiadať ukrajinské orgány o objasnenie skutočností, z ktorých tieto konania vychádzajú (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. júna 2016, Al Matri/Rada, T-545/13, neuverejnený, EU:T:2016:376, bod 68).

149 V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že Rada vychádza pri zachovaní reštriktívnych opatrení proti žalobcovi hlavne z listu z 10. októbra 2014 [*dôverné*]. List uvádza aj [*dôverné*]. Relevantné je len jedno z dvoch konaní, konkrétne konanie s číslom [*dôverné*], keďže sa týka sprenevery štátnych finančných prostriedkov, čo zodpovedá dôvodu ponechania mena žalobcu v napadnutých aktoch. Ukrajinské orgány právne kvalifikujú predmet tohto konania ako spreneveru finančných prostriedkov [*dôverné*]. Z uvedeného listu vyplýva, že žalobca spreneveril finančné prostriedky [*dôverné*].

150 Ponechanie reštriktívnych opatrení namierených proti žalobcovi v platnosti preto bolo založené na dôkazoch, ktoré Rade umožnili jednoznačne konštatovať existenciu konania, ktoré voči žalobcovi začala ukrajinská justícia a ktoré sa týkalo sprenevery štátnych finančných prostriedkov.

151 Je totiž potrebné uviesť, že list z 10. októbra 2014 potvrdzuje, že [*dôverné*], takže o predpokladanej účasti žalobcu nezostáva nijaká pochybnosť, a to tým viac, že skutkové okolnosti opisujúce porušenie sú nepretržité, zrozumiteľné a ukrajinské orgány ich právne kvalifikujú ako spreneveru štátnych finančných prostriedkov, čo zodpovedá vyššie uvedenému relevantnému kritériu.

152 Okrem toho tieto dôkazy, s ktorými bola Rada oboznámená, sa nachádzajú v [*dôverné*] (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 2016, Kľujev/Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, body 41 a 93). V tejto súvislosti preto nemožno Rade vytýkať, že informácie [*dôverné*] považovala za správne a podložené.

153 Okrem toho je potrebné konštatovať, že list poukazuje na to, že žalobca je podozrivý zo spáchania istých hospodárskych trestných činov [*dôverné*].

154 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že dotknuté reštriktívne opatrenia podporujú a dopĺňajú snahu ukrajinských orgánov o znovuzískanie spreneverených štátnych finančných prostriedkov, čím sa napĺňa cieľ posilnenia právneho štátu, tak ako to vyplýva z bodov 140 a 141 vyššie.

155 Napokon je na jednej strane ešte vhodné uviesť, že stíhanie hospodárskych trestných činov, akým je aj sprenevera štátnych finančných prostriedkov, je dôležitý nástroj boja proti korupcii a tento boj predstavuje v kontexte vonkajšej činnosti Únie zásadu, ktorá spadá pod pojem právny štát. Na druhej strane je potrebné poukázať na to, že trestný čin, ktorý sa žalobcovi kladie za vinu, je súčasťou širšieho kontextu, v ktorom je nezanedbateľná časť bývalej ukrajinskej vládnucej triedy podozrivá, že sa pri spravovaní verejných zdrojov dopustila závažných trestných činov a vážne tak ohrozila inštitucionálne a právne základy krajiny, pričom porušila okrem iného zásady zákonnosti, zákazu svojvôle výkonnej moci, účinného súdneho preskúmania a rovnosti pred zákonom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 2016, Kľujev/Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, bod 117). Z tohto vyplýva, že dotknuté reštriktívne opatrenia so zreteľom na funkcie, ktoré žalobca zastával v rámci bývalej ukrajinskej vládnucej triedy, ako celok účinne prispievajú k uľahčeniu stíhania trestných činov sprenevery štátnych prostriedkov, ktoré boli spáchané na úkor ukrajinských inštitúcií, a umožňujú ukrajinským orgánom ľahšie získať späť prospech z takejto sprenevery. Za predpokladu, že súdne stíhanie sa preukáže ako

dôvodné, vyššie uvedené umožní, aby boli súdnou cestou potrestané trestné činy korupcie, ktorých sa dopustili príslušníci bývalého režimu, čím sa prispeje k podpore právneho štátu v tejto krajine (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 2016, Kľujev/Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, bod 118).

156 Rada tak prijala napadnuté akty v rozsahu, v akom sa týkajú žalobcu, pričom sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

157 Tento záver nemôže byť spochybnený ostatnými tvrdeniami žalobcu.

158 Po prvé je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobcu, podľa ktorého vyšetrovanie, ktoré sa proti nemu vedie na Ukrajine, nemôže viesť ku konštatovaniu, že spáchal trestný čin vzhľadom na [*dôverné*], ako aj na ustanovenia ukrajinského zákona v tejto oblasti a na obmedzené rozhodovacie právomoci, ktoré mal k dispozícii.

159 Žalobca totiž nespochybňuje autentickosť listu z 10. októbra 2014. Preto je potrebné sa domnievať, že Rada predložila dôkaz o existencii trestného konania na Ukrajine, ktoré sa ho týkalo. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že jediné dôkazy, ktoré žalobca predložil Rade pred prijatím napadnutých aktov, mali v podstate za cieľ spochybniť dôvodnosť vyšetrovania a týkali sa právomocí predsedu vlády v rámci ukrajinského právneho poriadku, ako aj ukrajinských rozpočtových ustanovení. Tieto dôkazy preto nemohli spochybniť dôvodnosť rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov vzhľadom na vyšetrovanie.

160 Každé tvrdenie, ktorým žalobca spochybňuje pravdivosť obvinení formulovaných proti nemu a usiluje sa vyvrátiť skutočnosti predstavujúce trestný čin, ku ktorému došlo na Ukrajine, je v každom prípade irelevantné, keďže ako vyplýva z judikatúry pripomenutej v bodoch 141, 143, 145 a 146 vyššie, Rade v zásade neprináleží, aby sama preskúmala a posúdila presnosť a relevantnosť dôkazov, z ktorých ukrajinské úrady vychádzajú pri vedení vyšetrovania proti žalobcovi, a práve tieto úrady majú v rámci uvedeného vyšetrovania overiť dôkazy, z ktorých vychádzajú, a vyvodiť z nich závery v súvislosti s výsledkom tohto vyšetrovania (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 158).

161 Po druhé, pokiaľ ide o rozsudky ukrajinských správnych súdov, ktoré podľa žalobcu v podstate dokazujú, že skutkové okolnosti, na ktorých je založené vyšetrovanie vedené proti nemu, nezakladajú spreneveru štátnych finančných prostriedkov, je potrebné uviesť, že bez ohľadu na otázku, či sú, alebo nie sú relevantné, žalobca nepreukázal, že Rada o nich vedela pred prijatím napadnutých aktov. Z toho vyplýva, že Rade nemožno v tejto súvislosti vytýkať zjavne nesprávne posúdenie.

162 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že rozhodnutie o zmrazení aktív sa musí posudzovať v závislosti od informácií, ktoré mala Rada k dispozícii v okamihu, keď ho prijala (rozsudok z 28. mája 2013, Trabelsi a i./Rada, T-187/11, EU:T:2013:273, bod 115). Podľa ustálenej judikatúry sa totiž zákonnosť aktu Únie posudzuje v závislosti od skutkových a právnych okolností existujúcich v čase, keď bol dotknutý akt prijatý (pozri rozsudok z 26. októbra 2012, Oil Turbo Compressor/Rada, T-63/12, EU:T:2012:579, bod 19 a citovanú judikatúru).

163 Po tretie, pokiaľ ide o údajné porušenie zásady prezumpcie neviny, ktorá je v rámci právneho poriadku Únie zakotvená v článku 48 ods. 1 Charty, je nutné v súlade s Radou konštatovať, že v napadnutých aktoch jednak nič nepoukazuje na to, že žalobca by bol uznaný vinným zo spáchania trestných činov v zmysle ukrajinského trestného práva alebo práva členského štátu Únie, a jednak sa v nich nepredvída posúdenie skutkov príslušnými ukrajinskými orgánmi a súdmi. Okrem toho prijatím týchto aktov Rada nevniesla do verejnej mienky pocit viny žalobcu. V uvedených aktoch sa totiž iba konštatuje, že proti žalobcovi bolo na Ukrajine vedené trestné stíhanie týkajúce sa sprenevery štátnych finančných prostriedkov (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, body 82 až 84).

164 Po štvrté, pokiaľ ide o nedostatok dôveryhodnosti [*dôverné*], ktorá poznačuje list z 10. októbra 2014, je potrebné poukázať jednak na to, že Ukrajina je od roku 1995 členským štátom Rady Európy a ratifikovala EDĽP, a jednak na to, že nový ukrajinský režim bol Úniou, ako aj medzinárodným spoločenstvom uznaný ako legitímny. Rada sa preto nedopustila nijakej chyby, keď vychádzala z dôkazov [*dôverné*] bez toho, aby spochybnila zákonnosť a legitimitu ukrajinského režimu a právneho systému. V každom prípade v rozsahu, v akom z preskúmania argumentácie žalobcu vyplýva, že Všeobecný súd rozhoduje o legitimite zmeny ukrajinského režimu, je nutné konštatovať, že takéto preskúmanie nespadá do rozsahu preskúmania aktov, ktoré sú predmetom tejto veci, zo strany Všeobecného súdu (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 25. apríla 2013, Gbagbo/Rada, T-119/11, neuverejnený, EU:T:2013:216, bod 75).

165 Po piate, pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa údajného nedostatku odôvodnenia, je potrebné poukázať na posúdenia v rámci prvého žalobného dôvodu, ktorý je založený na porušení povinnosti odôvodnenia.

166 Napokon žalobca vo svojich písomnostiach a na pojednávaní tvrdil, pričom sa opieral v prvom rade o rozsudok zo 16. októbra 2014, LTTE/Rada (T-208/11 a T-508/11, vec v odvolacom konaní, EU:T:2014:885), a v druhom rade o návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Sharpston vo veci Rada/LTTE (C-599/14 P, EU:C:2016:723), že Rade prináleží, aby predtým, ako založí svoje rozhodnutie na rozhodnutí orgánu tretieho štátu, starostlivo overila, či relevantná právna úprava tohto štátu zabezpečuje ochranu práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu, ktorá je rovnaká, ako ochrana zabezpečená na úrovni Únie. Podľa žalobcu nič nepoukazuje na to, že úroveň ochrany základných práv zabezpečená na Ukrajine by bola prinajmenšom rovnaká, ako je úroveň existujúca v Únii. Rada preto mala overiť, či ukrajinský právny poriadok takúto ochranu zabezpečuje.

167 Toto tvrdenie vychádza z nesprávnych predpokladov. Prístup, ktorý Všeobecný súd zvolil vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok zo 16. októbra 2014, LTTE/Rada (T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885), totiž nie je možné uplatniť na prejednávanú vec.

168 Konkrétne, v uvedenej veci spoločná pozícia Rady 2001/931/SZBP z 27. decembra 2001 o uplatňovaní špecifických opatrení na boj s terorizmom (Ú. v. ES L 344, 2001, s. 93; Mim. vyd. 18/001, s. 217), ktorá stanovuje mechanizmus umožňujúci Rade zahrnúť osobu do zoznamu týkajúceho sa zmrazenia finančných prostriedkov na základe rozhodnutia prijatého vnútroštátnym orgánom, ktorý môže byť aj z tretieho štátu, určuje kritérium označenia osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia prijaté Radou, pričom ho formuluje takto:

„Zoznam… sa vypracuje na základe presných informácií alebo materiálu v príslušnom spise, ktoré uvádzajú, že príslušný orgán prijal rozhodnutie vo vzťahu k dotknutým osobám, skupinám a subjektom bez ohľadu na to, či sa týka podnetu na vyšetrovanie alebo trestné stíhanie za teroristický čin alebo pokus o spáchanie, účasť alebo napomáhanie takéhoto činu, ktoré je založené na závažných [a dôveryhodných – *neoficiálny preklad*] dôkazoch alebo záchytných bodoch [indíciách – *neoficiálny preklad*] alebo odsúdení za takéto skutky. Do tohto zoznamu sa môžu zaradiť osoby, skupiny a subjekty, ktoré Bezpečnostná rada OSN identifikovala ako prepojené s terorizmom a proti ktorým nariadila sankcie.“

169 V prejednávanej veci nepredstavuje existencia predchádzajúceho rozhodnutia ukrajinských orgánov jedno z kritérií stanovených v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, zmeneného a doplneného rozhodnutím 2015/143, ktoré sú podmienkou prijatia dotknutých reštriktívnych opatrení, keďže súdne konania, ktoré sa pred týmito orgánmi začali, predstavovali iba skutkový základ, z ktorého tieto opatrenia vychádzali. Relevantné kritérium sa totiž jednoducho vzťahuje na osoby „identifikované ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov“.

170 V tejto súvislosti je ešte potrebné poukázať na to, že znenie relevantného kritéria sa viac približuje kritériu, o ktoré išlo vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93). Konkrétne v bode 66 rozsudku z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada

(T-256/11, EU:T:2014:93) Všeobecný súd rozhodol, že toto kritérium zahŕňa osoby, proti ktorým sa vedie trestné stíhanie za „spreneveru štátnych finančných prostriedkov“, a to bez toho, aby sa preskúmala otázka, či právny poriadok dotknutej krajiny, v tomto prípade egyptský právny poriadok, ponúka právnu ochranu, ktorá je porovnateľná s ochranou zaručenou v Únii.

171 V každom prípade je potrebné poznamenať, tak ako to na pojednávaní urobila Rada, že existuje významný rozdiel medzi reštriktívnymi opatreniami, ako sú opatrenia vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok zo 16. októbra 2014, LTTE/Rada (T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885), súvisiace s bojom proti terorizmu a reštriktívnymi opatreniami, ktoré rovnako ako v prejednávanej veci spadajú do rámca spolupráce medzi Úniou na jednej strane a novými orgánmi tretieho štátu, v tomto prípade Ukrajiny, na druhej strane.

172 Boj proti terorizmu, ku ktorému Rada prispieva prijímaním reštriktívnych opatrení namierených proti istým osobám alebo subjektom, totiž nevyhnutne nespadá do rámca spolupráce s orgánmi tretieho štátu, v ktorom nastala zmena režimu a Rada sa rozhodla ho podporiť. Naopak, o taký prípad ide v súvislosti s dotknutými opatreniami v prejednávanej veci, ako to bolo aj v prípade opatrení vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom z 5. marca 2015, Ezz a i./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147).

173 Preto keby výsostne politická voľba Rady spočívajúca v spolupráci s novými ukrajinskými orgánmi, ktoré považuje za dôveryhodné, s cieľom umožniť im najmä v záujme „posilnenia a podpory právneho štátu“ na Ukrajine znovuzískanie štátnych finančných prostriedkov, ktoré mohli byť spreneverené, bola podmienená tým, že ukrajinský štát napriek tomu, že je členským štátom Rady Európy a ratifikoval EDĽP, hneď po zmene režimu zaručí úroveň ochrany základných práv, ktorá je rovnaká ako ochrana, ktorú ponúka Únia a jej členské štáty, narušila by sa v podstate široká miera voľnej úvahy, ktorú má Rada v súvislosti s definovaním všeobecných kritérií vymedzujúcich okruh osôb, na ktoré sa môžu vzťahovať reštriktívne opatrenia prijaté s cieľom podporiť tieto nové orgány (pozri tiež bod 136 vyššie).

174 Pri uplatnení tejto vysokej miery voľnej úvahy musí mať Rada možnosť dospieť k záveru, že po zmene režimu si ukrajinské orgány zaslúžia podporu v rozsahu, v akom zlepšia demokratický život a rešpektovanie právneho štátu na Ukrajine v porovnaní so situáciou, ktorá tam bola predtým, a že jednou z možností, ako posilniť a podporiť právny štát, je zmrazenie finančných aktív osôb, ktoré boli identifikované ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov, pričom tento pojem zahŕňa po prijatí aktov z januára 2015 osoby, ktoré sú vyšetrované ukrajinskými orgánmi z dôvodu sprenevery štátnych finančných prostriedkov alebo z dôvodu účasti na takejto sprenevere, a tiež z dôvodu zneužitia právomoci alebo účasti na ňom.

175 Prípadný nesúlad medzi ochranou základných práv na Ukrajine a v Únii by mohol mať dosah na zákonnosť ponechania reštriktívnych opatrení v súvislosti so žalobcom v platnosti len v prípade, že by sa ukázalo, že politická voľba Rady spočívajúca v podpore nového ukrajinského režimu vrátane spolupráce vyplývajúcej z týchto reštriktívnych opatrení je zjavne nesprávna, a to najmä z dôvodu, že základné práva sa v tejto krajine po zmene režimu systematicky porušujú. Z preskúmania tejto žaloby však vyplýva, že vo veci samej nejde o takýto prípad.

176 V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že dôkazy, ktoré predložil žalobca, nemôžu ani spochybniť pravdepodobnosť obvinení, ktoré proti nemu boli vznesené v súvislosti so spreneverou štátnych finančných prostriedkov, tak ako to bolo preskúmané vyššie, a ani nie sú dostatočné, aby preukázali, že osobitnú situáciu žalobcu ovplyvnili problémy, ktoré uvádza v súvislosti s ukrajinským právnym systémom, ktoré vznikli v priebehu konania, ktoré sa ho týka a tvorí základ ponechania reštriktívnych opatrení voči nemu v platnosti.

177 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné dospieť k záveru, že Rada uniesla svoje dôkazné bremeno a nedopustila sa zjavne nesprávneho posúdenia, keď usúdila, že list z 10. októbra 2014 bol dostatočným skutkovým základom dokazujúcim, že v čase prijatia napadnutých aktov bolo proti žalobcovi vedené trestné konanie v súvislosti so spreneverou štátnych finančných prostriedkov [*dôverné*], a keď ponechala na tomto základe jeho meno v zozname.

178 Za týchto podmienok treba piaty žalobný dôvod zamietnuť.

179 Žalobu je preto potrebné zamietnuť v celom rozsahu bez toho, aby bolo potrebné preskúmať návrh žalobcu na prijatie opatrení na zabezpečenie priebehu konania alebo návrh, ktorý podala Rada subsidiárne, na ponechanie účinkov rozhodnutia 2015/364 v platnosti.

O trovách

180 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom Rady.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Pán Mykola Janovyč Azarov je povinný nahradiť trovy konania.

Berardis Spielmann Csehi

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 7. júla 2017.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu 1

Udalosti, ktoré nasledovali po podaní žaloby 4

Konanie a návrhy účastníkov konania 4

Právny stav 5

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia 5

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení základných práv 7

O štvrtej časti založenej na porušení práva na obhajobu 7

O prvej časti založenej na porušení práva vlastniť majetok 9

O druhej časti založenej na porušení práva vykonávať hospodársku činnosť 11

O tretej časti založenej na neprimeranej povahe reštriktívnych opatrení 12

O treťom žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci 12

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady riadnej správy vecí verejných 13

O piatom žalobnom dôvode založenom na zjavne nesprávnom posúdení 15

O trovách 22